

щастити, а коли треба сконцентруватися на дисциплінованих діях. Від цього часто залежить доля гри.

Список використаних джерел.

1. Безносюк А.А., Маьмуров Б.Б. «Золотые» правила контроля эмоционального состояния спортсмена во время игры на бильярде. Материалы Международной научной конференции «Перспективы организации занятий по физической культуре и спорту на современном этапе развития: проблемы и решения». (г. Бухара, 28-29 апреля 2022 г.) Бухоро: Бухоро давлат университети, 2022. С. 163-165.

2. Безносюк О.О., Мамуров Б.Б. Психология подачи в волейболе. Сборник тез Международная научно-практическая конференция «Физическая культура и спорт: совершенствование образовательных программ, проблемы и решения» (г. Бухоро, 1-2 мая 2023 года) Бухоро: БухГУ, 2023. С. 4-5.

3. Маьмуров Б.Б., Безносюк А.А., Толипов У.К., Кочергина Т.И., Эльчиева Д.Т. Спортивная психология [текст]: Учебник - Бухара: ООО "Бухоро детерминанти" издательство Камолот, 2023. 472 с.

Божик М. В., [https:// orcid.org /0000-0001-6037-6032](https://orcid.org/0000-0001-6037-6032)

Марценюк А. І., <https://orcid.org/0009-0003-1622-4391>

ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Анотація. У статті здійснено аналіз і визначено роль та місце олімпійської освіти в закладах вищої освіти педагогічного профілю. Наголошується на тому, що впровадження олімпійської освіти в освітньо-виховний

процес здобувачів вищої освіти педагогічного профілю є одним із найважливіших механізмів підготовки фахівців, спроможних поширювати ідеї та цінності олімпізму у своїй професійній діяльності та впроваджувати їх серед широких верств населення, що є основою системи олімпійської освіти.

Annotation. *The article analyzes and defines the role and place of Olympic education in institutions of higher education of a pedagogical profile. It is emphasized that the introduction of Olympic education into the educational process of higher education graduates of a pedagogical profile is one of the most important mechanisms for training specialists capable of spreading the ideas and values of Olympism in their professional activities and implementing them among the general population, which is the basis of the Olympic education system .*

Ключові слова: *олімпійська освіта, олімпійське виховання, здобувачі вищої освіти педагогічного профілю, освітньо-виховний процес, професійна діяльність, ідеї та цінності олімпізму.*

Key words: *Olympic education, Olympic education, higher education graduates of the pedagogical profile, educational and educational process, professional activity, ideas and values of Olympism.*

Постановка проблеми. Олімпійська освіта є досить дієвим і ефективним засобом популяризації олімпійських цінностей, ідеалів, поширення знань про олімпійський рух, історію, кращих представників світової та української спортивної плеяди, має комплексний вплив на розвиток особистості [2].

Олімпійська освіта, метою якої є поширення олімпійських ідеалів, пропаганда ідей олімпізму, займає важливе місце в системі освіти різних країн. У Міжнародній хартії фізичного виховання і спорту ЮНЕСКО чітко зазначено, що одним із головних напрямків розвитку олімпійської освіти є включення до державних програм різноманітних соціальних і культурних заходів для виховання молоді в дусі принципів та ідей олімпізму [3].

На думку вчених [2, 4, 5] в Україні розвиток і поширення знань про олімпійську освіту здійснюються у загальному та спеціально-освітньому напрямах (підготовка тренерів, педагогів). Ці напрями дають змогу розширити погляд на виховне й освітнє значення олімпійської освіти її інтеграцію в освітньо-виховний процес закладів загальної середньої освіти та закладів вищої освіти [1, 2, 3, 6, 7].

Мета дослідження – здійснити аналіз і визначити роль та місце олімпійської освіти в закладах вищої освіти педагогічного профілю.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення літературних джерел.

Результати дослідження та їх обговорення. Олімпійська освіта не тільки сприяє гуманізації студентської молоді, підвищенню їх професійно-педагогічної культури, формуванню компетентності в обраній професії, готує здобувачів вищої освіти до практичної діяльності, а й безпосередньо впливає на саму особистість і суспільство в цілому [2, 5, 6].

В Україні важливого значення набули дослідження фахівців, які стосуються вивчення різноманітних аспектів олімпійської освіти як позитивного чинника навчання та виховання, а також підготовки учнівської молоді до засад олімпійської освіти [1, 2, 3, 5, 6, 7].

Проблема поширення певного обсягу знань про олімпізм та Олімпійські ігри серед здобувачів вищої освіти та інших верств населення є однією з найгостріших проблем сучасного олімпійського руху. Пропагуванням ідей олімпізму та поширенням знань у галузі олімпійського спорту та фізичного виховання в Україні активно займається Олімпійська академія України, створена у 1991 році. У своїй діяльності Академія використовує науковий потенціал закладів вищої освіти і наукових центрів України та тісно співпрацює з Міжнародною олімпійською академією [1].

Впровадження олімпійської освіти в освітньо-виховний процес здобувачів вищої освіти педагогічного профілю є одним із найважливіших механізмів підготовки фахівців,

спроможних поширювати ідеї та цінності олімпізму у своїй професійній діяльності [5, 6, 7].

Аналіз літературних джерел, наукової літератури, матеріалів мережі інтернету показав, що проблема вдосконалення реалізації та впровадження олімпійської освіти в процесі підготовки студентської молоді у закладах вищої освіти є досить актуальним. Підготовка педагогічних кадрів, здатних впроваджувати ідеї олімпізму, олімпійські цінності є основою системи олімпійської освіти. Тому питання пошуку способів удосконалення інтеграції олімпійської освіти в систему підготовки здобувачів вищої освіти у закладах вищої освіти педагогічного профілю є досить актуальним. Адже кому, як не вчителю доносити цінності олімпізму, формувати в учнів олімпійські ідеали та застосовувати їх в процесі виховання підростаючого покоління.

Аналіз спеціальної та науково-методичної літератури щодо впровадження олімпійської освіти в процес підготовки студентів ЗВО свідчить, що тематика для проведення наукових досліджень з питань олімпійського спорту та олімпійської освіти розроблені лише у профільних ЗВО. Сьогодні, як ніколи раніше, гостро відчувається необхідність розробки наукових основ і поширення знань з олімпійської освіти у ЗВО педагогічного профілю.

Висновки. Для підвищення ефективності впровадження олімпійської освіти у освітній процес закладів вищої освіти педагогічного профілю необхідно:

- сприяти підвищенню рівня олімпійської освіченості майбутніх учителів, шляхом введення в програми занять методичних розробок, спрямованих на взаємозв'язок навчального матеріалу з олімпійськими ідеалами та цінностями [2];

- здійснювати диференційований підхід при поширенні олімпійських знань серед студентської молоді педагогічного профілю;

- використовувати різноманітні завдання, спрямовані на формування здібностей до вирішення проблем, що

стримують подальшу популяризацію олімпійської освіти в процесі підготовки майбутніх учителів.

- здійснювати систематичне проведення наукових досліджень з питань олімпійського спорту та олімпійської освіти;

- організовувати участь у наукових конференціях, навчально-методичних семінарах, з питань олімпійського спорту та олімпійської освіти [3];

- співпрацювати з питань олімпійської освіти із різними установами.

- забезпечувати спеціалізовані кафедри, які здійснюють підготовку майбутніх учителів до фізичного виховання учнів методичною літературою і матеріалами досліджень Олімпійської Академії України з історії фізичної культури, спорту та олімпійського руху [7].

- залучати лідерів олімпійського руху, спортсменів, тренерів, журналістів, акторів, письменників до пропагандистських заходів на спортивних турнірах.

- поширювати олімпійські знання серед керівників факультетів, кафедр ЗВО.

- співпрацювати із закладами загальної середньої освіти, що здійснюється в таких формах: організація та проведення лекцій, круглих столів, навчально-практичних семінарів з олімпійської тематики для вчителів та майбутніх учителів; проведення різноманітних бесід, лекцій із питань олімпійського спорту та олімпійської освіти з учнями; організація у ЗЗСО спортивних свят, зустрічей з видатними спортсменами [4].

- систематично проводити майбутніми вчителями олімпійських уроків та вікторин під час педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти.

Список літератури.

1. Булатова М. М. Олімпійська освіта : метод, рек. Київ : Олімп. літ., 2002. 37 с

2. Булатова М. М. Система олімпійської освіти в Україні та нові форми її впровадження. Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. IX Міжнар. наук, конгресу. Київ, 2005. С. 7.

3. Булатова М. М., Матвеев С. Ф., Бойко В. Ф. та інші. Олімпійська освіта. Методичні рекомендації. Київ, 2002. 39 с.

4. Ермолова В. М. Олімпійська освіта: теорія і практика : навч. посіб. Київ, 2011. С. 13

5. Ермолова В. М., Булатова М. М. Олімпійська освіта у системі навчально-виховної роботи загальноосвітніх навчальних закладів України. Київ : Олімп. літ., 2007. 44 с.

6. Надія Карабанова, Алла Альошина, Олександр Бичук Олімпійська освіта та визначення її ролі майбутніми фахівцями фізичної культури й спорту. Електронний ресурс:

<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/15046/1/Nadiya%20Karabanova.pdf>. 2017.

7. Огнистий А. В., Огниста К. М. Шляхи покращення підготовки майбутніх вчителів початкових класів до реалізації олімпійської освіти. Молодь та олімпійський рух : Збірник тез доповідей XII Міжнародної конференції молодих вчених, 17 травня 2019 року [Електронний ресурс]. К., 2019. С. 64-66.

Власюк Р.А. <https://orcid.org/0000-0002-2154-2816>

Власюк В.А. магістрант

МОТИВАЦІЯ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ДО САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМИ ВПРАВАМИ

Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка

Анотація. У статті розглядається проблема формування мотивації учнів старших класів до фізичного самовдосконалення у процесі занять фізичною культурою, що є одним із шляхів удосконалення фізичного виховання у закладі загальної середньої освіти та покращення здоров'я учнівської молоді України, підвищення їх рухової активності, фізичної підготовленості.